

พินัยกรรม

ประเภทผู้รับพินัยกรรม

1. ผู้รับพินัยกรรมทั่วไป

- ม.1651—ว.1—(1)
- เมื่อตามข้อกำหนดพินัยกรรม
 - บุคคลใดมีสิทธิที่จะได้รับทรัพย์สินมรดก
 - ทั้งหมดของเจ้ามรดก หรือ
 - ตามเศษส่วน หรือ
 - ตามส่วนที่เหลือแห่งทรัพย์สินมรดก
 - ซึ่งมิได้แยกไว้ต่างหากเป็นนิเศษจากกองมรดก
 - บุคคลนั้นเรียกว่า ผู้รับพินัยกรรมทั่วไป
 - และมีสิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกับทายาทโดยธรรม

2. ผู้รับพินัยกรรมเฉพาะ

- ม.1651—ว.1—(2)
- เมื่อตามข้อกำหนดพินัยกรรม
 - บุคคลใดมีสิทธิที่จะได้รับทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างซึ่ง เจาะจงไว้โดยเฉพาะ หรือ แยกไว้ต่างหากเป็นนิเศษจากกองมรดก
 - บุคคลนั้นเรียกว่า ผู้รับพินัยกรรมลักษณะเฉพาะ
 - และมีสิทธิและความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับทรัพย์สินเท่านั้น
- ว.2
- ในกรณีมีข้อสงสัย
 - ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้รับพินัยกรรมเป็นผู้รับพินัยกรรมลักษณะเฉพาะ

ลักษณะของนินัยกรรม

1. ต้องมีการแสดงเจตนา

- ม.1646 — บุคคลใดจะแสดงเจตนาโดยนินัยกรรมกำหนดเมื่อตาย
ในเรื่องทรัพย์สินของตนเอง หรือในเรื่องต่างๆ
อันจะได้เกิดเป็นผลบังคับได้ตามกฎหมายเมื่อตนตายก็ได้

2. เจตนาที่แสดงต้องทำเป็น “คำสั่ง”

- ม.1647 — การแสดงเจตนากำหนดการเมื่อตายนั้น
ย่อมทำได้ด้วยคำสั่งครั้งสุดท้ายกำหนดไว้ในนินัยกรรม

3. ต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด

- ม.1648 — นินัยกรรมนั้นต้องทำตามแบบซึ่งระบุไว้ในหมวด 2 แห่งลักษณะนี้

แบบ

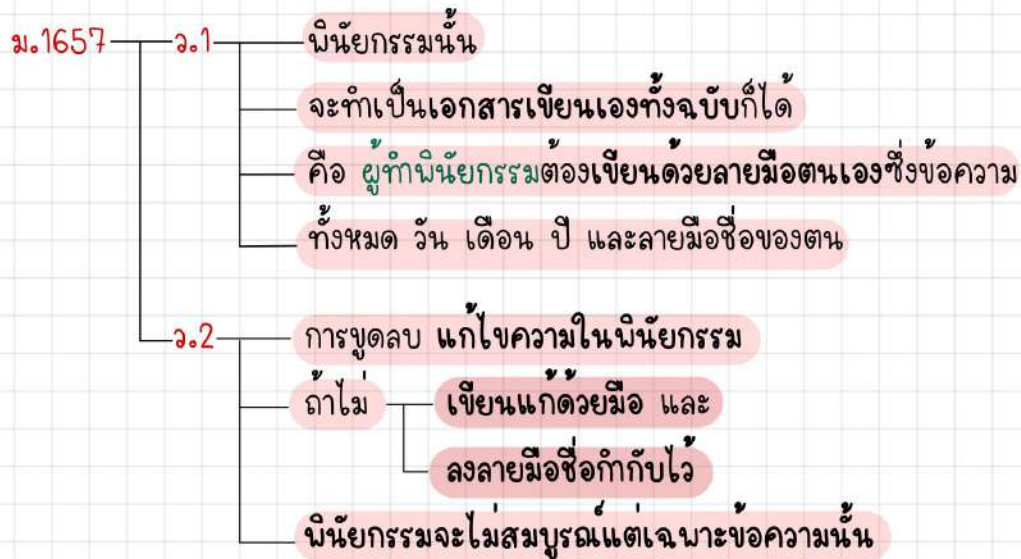
มี 5 แบบ

1. ธรรมดา

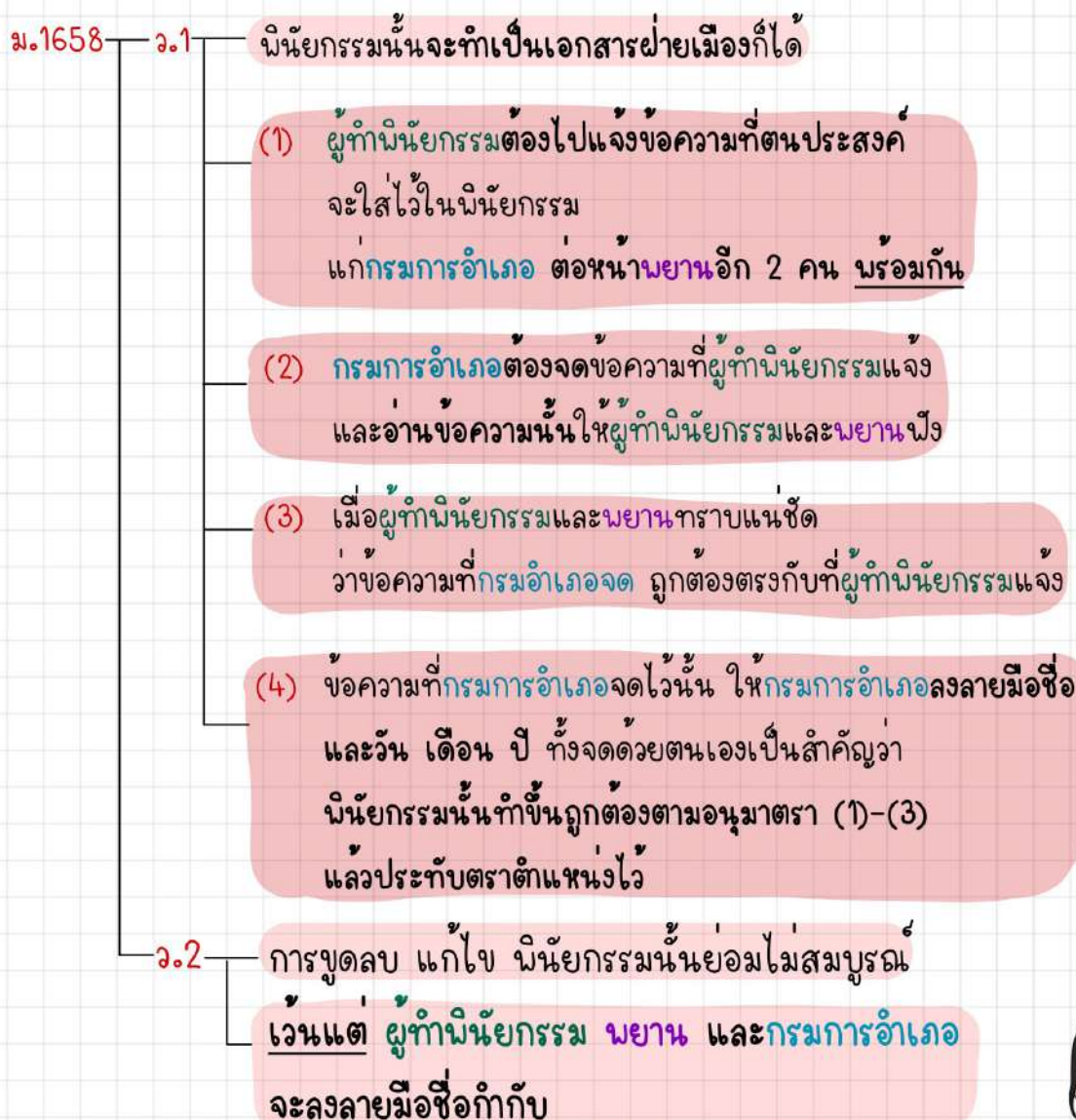
- ม.1656 —
- ว.1 — นินัยกรรมนั้น
จะทำตามแบบดังนี้ได้ คือ
 - ทำเป็นหนังสือ
 - ลงวัน เดือน ปี ในขณะที่ทำขึ้น และ
 - ผู้ทำนินัยกรรมลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คน
 ซึ่งพยาน 2 คนนั้นต้องลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อของผู้ทำ
นินัยกรรมไว้ในขณะนั้น
 - ว.2 — การขูดลบ แก้ไขความในนินัยกรรม ถ้าไม่ทำตามแบบ
นินัยกรรมจะไม่สมบูรณ์แต่เฉพาะข้อความนั้น

2. เขียนเองทั้งฉบับ

3. เอกสารฝ่ายเมือง

4. เอกสารลับ

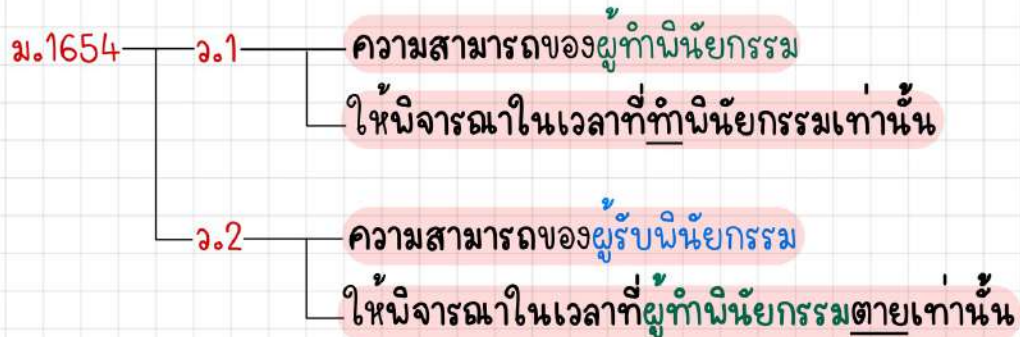
- ม.1660
- พินัยกรรมนั้น จะทำเป็นเอกสารลับก็ได้ คือ
 - (1) ผู้ทำพินัยกรรมต้องลงลายมือชื่อในพินัยกรรม
 - (2) ผู้ทำพินัยกรรมต้องฉีกพินัยกรรม แล้วลงลายมือชื่อคาบรอยฉีกนั้น
 - (3) ผู้ทำพินัยกรรมต้องนำพินัยกรรมที่ฉีกไปแสดงต่อกรรมการอำเภอ พร้อมพยานอย่างน้อย 2 คน และให้ถ้อยคำต่อบุคคลทั้งหมดว่าเป็นพินัยกรรมของตน ถ้าพินัยกรรมนั้นผู้ทำพินัยกรรมมิได้เขียนเองโดยตลอด
 - ผู้ทำพินัยกรรมต้องแจ่งนามและภูมิลำเนาของผู้เขียนด้วย
 - (4) เมื่อกรรมการอำเภอจดถ้อยคำของผู้ทำพินัยกรรม และวัน เดือน ปี ที่ทำพินัยกรรมมาแสดงไว้บนซองนั้น และประทับตราตำแหน่ง
 - จ.2
 - การขูดลบ แก้ไขพินัยกรรมนั้นย่อมไม่สมบูรณ์ เว้นแต่ ผู้ทำพินัยกรรมลงชื่อไว้กำกับ

5. ทำด้วยวาจา

- ม.1663
- จ.1
 - เมื่อมีพฤติการณ์พิเศษที่บุคคลใดไม่อาจทำพินัยกรรมตามแบบอื่นได้ เช่น ตกอยู่ในอันตรายใกล้ความตาย หรือเวลามีโรคระบาด หรือสงคราม บุคคลนั้นจะทำพินัยกรรมด้วยวาจาก็ได้
 - จ.2
 - ผู้ทำพินัยกรรม ต้องแสดงเจตนากำหนดขอพินัยกรรมต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คน พร้อมกัน
 - จ.3
 - พยาน 2 คนนั้น ต้องไปแสดงตนต่อกรรมการอำเภอโดยมิชักช้า และแจ้งข้อความที่ผู้ทำพินัยกรรมได้สั่งไว้ด้วยวาจา
 - ทั้งต้องแจ้งวัน เดือน ปี สถานที่ทำพินัยกรรม และพฤติการณ์พิเศษนั้น
 - จ.4
 - ให้กรรมการอำเภอจดข้อความที่พยานแจ้ง
 - และพยาน 2 คนนั้นลงลายมือชื่อ

ความสามารถของผู้ทำนัยกรรม

1. ผู้เยาว์

ม.25 ครบ 15 ปีบริบูรณ์ทำนัยกรรมได้

ม.1703 อายุต่ำกว่า 15 ปี = ไม่หะ

2. คนไร้ความสามารถ

ม.1704 ว.1 ทำนัยกรรม = ไม่หะ

คนวิกลจริต

ม.1704 ว.2 ทำขณะจิตวิกล = ไม่หะ

ทำขณะจิตปกติ = สมบูรณ์

3. คนเสมือนไร้ความสามารถ

ไม่ต้องด้วย ม.34 จึงมีผลสมบูรณ์

*** ผู้รับนัยกรรม ต้องมีสภาพบุคคล
อยู่ในขณะผู้ทำนัยกรรมตาย

